

VADLĪNIJAS TRANSPORTAM

ZPI prasību un kritēriju darbības joma: attiecas uz trim ražojumu grupām:

- jauni pasažieru automobiļi, ko iegādājas tieši vai izmantojot līzingu/nomu,
- jauni sabiedriskie transportlīdzekļi un sabiedriskā transporta pakalpojumi,
- jauni atkritumu savākšanas automobiļi un pakalpojumi.

Piedāvātās prasības un kritēriji ir jāskata kopā ar Ministru kabineta 2017. gada 28. februāra noteikumiem Nr. 106 "Noteikumi par autotransporta līdzekļu kategorijām, kuru iepirkumos piemēro īpašas prasības, un autotransporta līdzekļu ekspluatācijas izmaksu aprēķināšanas metodiku", 2013. gada 25. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 351 "Sabiedrisko autotransporta līdzekļu iepirkuma noteikumi" un citiem saistītiem tiesību aktiem.

ZPI prasību un kritēriju piemērošana: 5 prasību un kritēriju grupas atbilstoši augstāk minētajiem transportlīdzekļu veidiem un sniegtajiem pakalpojumiem.

ZPI vadlīniju uzbūve: sastāv no 2 daļām:

- informatīvās;
- praktiskai lietošanai paredzētās.

Informatīvā daļa vadlīniju lietotāju iepazīstina ar galvenajām normatīvo aktu prasībām, preču/pakalpojumu grupas būtiskajām ietekmēm uz vidi un iespējamajiem šīs ietekmes samazināšanas veidiem, kā arī ar konkrētās preču/pakalpojumu grupas ZPI prasībām un kritērijiem saistīto informāciju.

Praktiskai lietošanai paredzētā sniedz "lietošanai gatavas" ZPI prasības un kritērijus konkrētam iepirkuma posmam (tehniskās specifikācijas/piedāvājumu izvērtēšanas kritēriji/līguma izpildes noteikumi). Aiz katras ZPI prasības un kritērija seko tam atbilstoša verifikācijas (atbilstības pārbaudes) metode. Nobeigumā sniegti plašāki paskaidrojumi dažiem ar iepirkuma organizēšanu un īstenošanu saistītiem aspektiem.

SATURA RĀDĪTĀJS

1. NORMATĪVO AKTU PRASĪBAS TRANSPORTA ZAĻAJAM PUBLISKAJAM IEPIRKUMAM	3
2. BŪTISKĀ IETEKME UZ VIDI.....	6
3. AR ZPI PRASĪBĀM UN KRITĒRIJIEM SAISTĪTĀ INFORMĀCIJA	7
4. ZAĻĀ PUBLISKĀ IEPIRKUMA JAUNU VIEGLO AUTOMOBĪĻU UN JAUNU VIEGLO KRAVAS AUTOMOBĪĻU IEGĀDE.....	9
5. JAUNU SABIEDRISKO TRANSPORTLĪDZEKĻU (AUTOBUSU) ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS	13
6. SABIEDRISKĀ TRANSPORTA PAKALPOJUMU ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS	17
7. JAUNU ATKRITUMU SAVĀKŠANAS AUTOMOBĪĻU ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS	22
8. ATKRITUMU SAVĀKŠANAS PAKALPOJUMU ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS	26
I PIELIKUMS. Trokšņa līmeņa limiti transportlīdzekļiem	32
II PIELIKUMS. Riepu trokšņa līmeņa limiti	33

1. NORMATĪVO AKTU PRASĪBAS TRANSPORTA ZAĻAJAM PUBLISKAJAM IEPIRKUMAM	
Normatīvais akts	Attiecināmo prasību izklāsts
Publisko iepirkumu likums (PIL), 19. panta 2. daļa Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums (SPSIL), 28. panta 2. daļa	<ul style="list-style-type: none"> Ministru kabinets nosaka zaļā publiskā iepirkuma principus, prasības un to piemērošanas kārtību, preču, pakalpojumu un būvdarbu grupas, kurām piemēro zaļā publiskā iepirkuma prasības, piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus, iepirkuma līguma izpildes noteikumus un kontroles kārtību.
MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība”	<ul style="list-style-type: none"> noteikumi nosaka zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, kurus var izmantot būvdarbu, kā arī citu prioritāru preču un pakalpojumu grupu publiskajā iepirkumā (2. pielikums) (MK not. 1.3. p.); zaļā iepirkuma prasības un kritērijus brīvprātīgi piemēro būvdarbiem, kā arī citu prioritāru preču un pakalpojumu grupām publiskajā iepirkumā (2. pielikums), pasūtītājam vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam iepriekš izvērtējot savas iespējas un videi draudzīgu alternatīvu pieejamību tirgū (MK not. 6.p.); papildus šo noteikumu 6. un 7. punktā noteiktajam preču, pakalpojumu vai būvdarbu publiskajā iepirkumā var izmantot arī citas zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, ja tie attiecināmi uz iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju (MK not. 8.p.).
PIL, 54.pants	<ul style="list-style-type: none"> Pasūtītājs, rīkojot autotransporta līdzekļu iepirkumu, ņem vērā to ekspluatācijas ietekmi uz enerģētiku un vidi un šai nolūkā izvērtē vismaz enerģijas patēriņu un oglekļa dioksīda, slāpekļa oksīdu, metānu nesaturošo oglekļa dioksīdu un cieta daļiņu emisiju apjomu (PIL 54 (1)). To autotransporta līdzekļu kategorijas, kuru iepirkumos piemēro šā panta prasības, kā arī minēto autotransporta līdzekļu ekspluatācijas izmaksu aprēķināšanas metodiku nosaka Ministru kabinets (PIL 54 (2)). Šā panta pirmās daļas prasības pasūtītājs izpilda vienā no šādiem veidiem: <ol style="list-style-type: none"> 1) tehniskajās specifikācijās iekļauj prasības attiecībā uz enerģijas patēriņa un šā panta pirmajā daļā minēto vielu emisiju apjomu, kā arī, ja nepieciešams, citiem ietekmes uz vidi aspektiem; 2) izvērtē ekspluatācijas ietekmes uz enerģētiku un vidi faktorus saskaņā ar šā likuma 51. panta otrās daļas 1. punktu. Pasūtītājs ir tiesīgs minētos faktorus izteikt un izvērtēt naudas izteiksmē, izmantojot Ministru kabineta noteikto metodiku autotransporta līdzekļu ekspluatācijas izmaksu aprēķināšanai (PIL 54 (3)).
SPSIL, 21.pants	<ul style="list-style-type: none"> Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, rīkojot autotransporta līdzekļu iepirkumu, ņem vērā to ekspluatācijas ietekmi uz enerģētiku un vidi, izvērtējot vismaz enerģijas patēriņu un oglekļa dioksīda, slāpekļa oksīdu,

	<p>metānu nesaturošo ogļūdeņražu un cieto daļiņu emisiju apjomu (SPSIL 21 (1)).</p> <ul style="list-style-type: none"> • To autotransporta līdzekļu kategorijas, kuru iepirkumiem piemēro šā panta prasības, kā arī minēto autotransporta līdzekļu ekspluatācijas izmaksu aprēķināšanas metodiku nosaka Ministru kabinets (SPSIL 21 (2)). • Šā panta pirmajā daļā minētās prasības sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs izpilda vienā no šādiem veidiem: <ul style="list-style-type: none"> 1) tehniskajās specifikācijās iekļauj prasības attiecībā uz enerģijas patēriņu un šā panta pirmajā daļā minēto vielu emisiju apjomu, kā arī, ja nepieciešams, citiem ietekmes uz vidi aspektiem; 2) izvērtē ekspluatācijas ietekmi uz enerģētiku un vidi, nosakot piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus saskaņā ar šā likuma 57. pantu. Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs šos faktorus ir tiesīgs izteikt un novērtēt naudas izteiksmē, izmantojot Ministru kabineta noteikto metodiku autotransporta līdzekļu ekspluatācijas izmaksu aprēķināšanai (SPSIL 21 (3)).
PIL, 55. pants	<ul style="list-style-type: none"> • Rīkojot preču vai pakalpojumu iepirkumus, kuru paredzamā līgumcena ir vienāda ar MK noteiktajām līgumcenas robežvērtībām vai lielāka, tiešās pārvaldes iestādes iegādājas tikai tādas preces un pakalpojumus, kam ir augsts energoefektivitātes līmenis. Tiešās pārvaldes iestāde var iegādāties zemākam energoefektivitātes līmenim atbilstošas preces vai pakalpojumus, ņemot vērā apsvērumus, kas saistīti ar rentabilitāti, tehnisko piemērotību un ilgtspēju (PIL 55 (1)). • MK nosaka tiešās pārvaldes iestāžu rīkotajos iepirkumos izvirzāmās prasības attiecībā uz preču un pakalpojumu energoefektivitāti (PIL 55 (2)).
MK 28.03.2017. noteikumi Nr. 180 „Tiešās pārvaldes iestāžu rīkotajos iepirkumos izvirzāmās preču un pakalpojumu energoefektivitātes prasības”	<ul style="list-style-type: none"> • Noteikumi nosaka tiešās pārvaldes iestāžu rīkotajos iepirkumos izvirzāmās prasības attiecībā uz preču un pakalpojumu energoefektivitāti (MK not. 1.p.). • ... attiecībā uz preču energoefektivitāti izvirza šādas prasības: • ja iegādājas riepas, uz kurām attiecas attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regula (EK) Nr. 1222/2009 par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti un citiem būtiskiem parametriem, tad, primāri nodrošinot pasūtītājam nepieciešamās riepu lietošanas drošības, saķeres un drošas braukšanas prasības, attiecībā uz riepām izvirza vienu no šīm prasībām: <ul style="list-style-type: none"> ○ atbilstība visaugstākajai degvielas energoefektivitātes klasei; ○ atbilstība visaugstākajai klasei attiecībā uz ārējās rītes trokšņu līmeni vai saķeri ar slapju ceļu, ja to pamato ar drošības vai sabiedrības veselības apsvērumiem (MK not. 2.4. p.).

SECINĀJUMI.

1) Transportam ZPI prasību un kritēriju piemērošana publiskajā iepirkumā ir ieteicama, bet nav obligāta (MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība”, 2. pielikums). Tomēr nedrīkst aizmirst par obligātajām prasībām, kuras nosaka Direktīva 009/33/EK par tīro un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu un valsts tiesību aktiem, ar kuriem šī direktīva ieviesta. Direktīvas prasības pārņemtas Sabiedrisko pakalpojumu transporta likumā, Publisko iepirkumu likumā, Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumā un šādos MK noteikumos:

MK 25.06.2013. **noteikumi Nr. 351** "Sabiedrisko autotransporta līdzekļu iepirkuma noteikumi", <http://likumi.lv/doc.php?id=258101>

Tāpat saistošas ir Direktīvas 2012/27/ES prasības, kuras pārņemtas MK 28.03.2017. noteikumos Nr. 180 „Tiešās pārvaldes iestāžu rīkotajos iepirkumos izvirzāmās preču un pakalpojumu energoefektivitātes prasības”.

<https://likumi.lv/ta/id/289757-tiesas-parvaldes-iestazu-rikotajos-iepirkumos-izvirzamas-precu-un-pakalpojumu-energoefektivitates-prasibas>

2) Papildus 2. pielikumā noteiktajām ZPI prasībām un kritērijiem publiskajā iepirkumā var izvirzīt arī citas ZPI prasības un kritērijus, ja tie izpilda MK 20.06.2017. noteikumu Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība” 8. punkta prasības.

2. BŪTISKĀ IETEKME UZ VIDI

Ietekme uz vidi	Ietekmes samazināšanas pasākumi ar ZPI palīdzību
<ul style="list-style-type: none"> • Klimata pārmaiņu veicināšana, ko izraisa siltumnīcefekta gāzu emisija • Resursu (sevišķi neatjaunojamās degvielas) noplicināšana • Gaisa piesārņojums, ko rada citu izplūdes gāzu emisija, kas var izraisīt veselības problēmas (jo īpaši elpošanas sistēmai) cilvēkiem un kaitējumu videi, ēkām un pieminekļiem; • Trokšņa piesārņojums • Atkritumi – izlietotās smēreļļas un eļļas un nolietotās riepas • Atkritumi — detaļas un materiāli transportlīdzekļa darbmūža beigās. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zema emisiju līmeņa (SEG, citas izplūdes gāzes, troksnis) transportlīdzekļu iepirkšana • Tādu transportlīdzekļu iepirkšana, kuru gaisa kondicionēšanas sistēmu dzesētājiem ir mazs GSP (globālās sasilšanas potenciāls) • Degvielas patēriņa samazināšana ar ekoloģisku braukšanu, riepu spiediena kontroles sistēmām un pārnesumu pārslēgšanas indikatoriem • Degvielas patēriņa samazināšana, izmantojot zemas viskozitātes smērvielas un riepas ar mazu rites pretestību • Zema emisiju līmeņa (SEG, citas izplūdes gāzes, troksnis) transportlīdzekļu iepirkšana • Zema emisiju līmeņa (SEG, citas izplūdes gāzes, troksnis) transportlīdzekļu iepirkšana • Videi nekaitīgu riepu un reģenerētu smēreļļu iepirkšana Izlietotu smēreļļu un nolietotu riepu pareizas savākšanas un apsaimniekošanas nodrošināšana • Atbalsts transportlīdzekļiem, kas izgatavoti no pārstrādātiem/bioloģiskiem materiāliem

3. AR ZPI PRASĪBĀM UN KRITĒRIJĒM SAISTĪTĀ INFORMĀCIJA

Darbības joma	<ul style="list-style-type: none"> • pasažieru automobiļi, ko iegādājas tieši vai izmantojot līzingu/nomu, • sabiedriskie transportlīdzekļi (autobusi) un sabiedriskā transporta pakalpojumi, • atkritumu savākšanas automobiļi un pakalpojumi. 	
Uzziņas par ZPI prasību un kritēriju avotiem	<p>ES ZPI kritēriji transportam (<i>latviski</i>)</p> <p>Tehniskais raksturojums (<i>angliski</i>)</p>	<p>1) Atveriet EK ZPI mājas lapu: http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm</p> <p>2) Atrodiet sadaļu <i>Road Transport</i> un atveriet attiecīgo dokumentu!</p>
Svarīgākie ES normatīvie akti, kuru nosacījumi ietverti ZPI prasībās un kritērijos	<ul style="list-style-type: none"> • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2009/33/EK (2009. gada 23. aprīlis) par "tīro" un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 1999/94/EK (1999. gada 13. decembris) attiecībā uz patērētājiem domātas informācijas pieejamību par degvielas ekonomiju un CO₂ emisijām saistībā ar jaunu vieglo automobiļu tirdzniecību • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 443/2009 (2009. gada 23. aprīlis), ar ko, īstenojot daļu no Kopienas integrētās pieejas CO₂ emisiju samazināšanai no vieglajiem transportlīdzekļiem, nosaka emisijas standartus jauniem vieglajiem automobiļiem • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 510/2011 (2011. gada 11. maijs) par emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem kravas automobiļiem saistībā ar Savienības integrēto pieeju vieglo transportlīdzekļu CO₂ emisiju samazināšanai • KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 64/2012 (2012. gada 23. janvāris), ar kuru groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 582/2011, ar ko īsteno un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 595/2009 attiecībā uz lielas celtségas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI) • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 715/2007 (2007. gada 20. jūnijs) par tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (Euro 5 un Euro 6) un par piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai (Dokuments attiecas uz EEZ) • PADOMES DIREKTĪVA 70/157/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu pieļaujamo trokšņu līmeni un izplūdes gāzu sistēmu • KOMISIJAS DIREKTĪVA 2007/34/EK (2007. gada 14. jūnijs), ar ko groza Padomes Direktīvu 70/157/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu pieļaujamo trokšņu līmeni un izplūdes gāzu sistēmu, lai to pielāgotu tehnikas attīstībai (Dokuments attiecas uz EEZ) • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2008/50/EK (2008. gada 21. maijs) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai 	

		<ul style="list-style-type: none"> • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2009/30/EK (2009. gada 23. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 98/70/EK attiecībā uz benzīna, dīzeļdegvielas un gāzeļļas specifiskajām un ievieš mehānismu autotransporta līdzekļos lietojamās degvielas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas kontrolei un samazināšanai, groza Padomes Direktīvu 1999/32/EK attiecībā uz tās degvielas specifiskajām, kuru lieto iekšējo ūdensceļu kuģos, un atceļ Direktīvu 93/12/EEK (Dokuments attiecas uz EEZ) • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2006/40/EK (2006. gada 17. maijs) par emisijām no mehānisko transportlīdzekļu gaisa kondicionēšanas sistēmām un par grozījumiem Padomes Direktīvā 70/156/EEK (Dokuments attiecas uz EEZ) • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 661/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par tipa apstiprināšanas prasībām attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un tiem paredzēto sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko vienību vispārējo drošību (Dokuments attiecas uz EEZ) • EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 1222/2009 (2009. gada 25. novembris) par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti un citiem būtiskiem parametriem (Dokuments attiecas uz EEZ)
Ar transporta ZPI prasībām un kritērijiem vai to verifikāciju saistītie ekomarķējumi un standarti		<p>Mājas lapa: http://www.eco-label.com</p> <p>Izdevējs - Eiropas Komisija. Ekomarķējums spēkā no 1992. gada un aptver 23 produktu grupas, t. sk. transportlīdzekļu smēreļļām.</p>
		<p>Mājas lapa: http://nordic-ecolabel.org/</p> <p>Ziemeļu gulbis. Izdevējs Ziemeļvalstu padome. Dibināts 1989. gadā. Ziemeļvalstu ekomarķējums, kas atbilst I tipa ekomarķējuma prasībām. Kritēriji vairāk nekā 60 preču/pakalpojumu grupām, t. sk. transportlīdzekļu riepām.</p>
		<p>Mājas lapa: https://www.blauer-engel.de</p> <p>Zilais eņģelis. Izdevējs: federālā Vides ministrija. Dibināts 1978. gadā. Vācijas ekomarķējums, kas atbilst I tipa ekomarķējuma prasībām. Kritēriji vairāk nekā 120 preču/pakalpojumu grupām, t. sk. zema trokšņa un emisiju līmeņa pašvaldību transportlīdzekļiem.</p>

4. ZAĻĀ PUBLISKĀ IEPIRKUMA JAUNU VIEGLO AUTOMOBILU UN JAUNU VIEGLO KRAVAS AUTOMOBILU IEGĀDE

Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas

ZPI prasības un kritēriji

Iepirkuma līguma priekšmets

Bezemisiju un zemas emisijas transportlīdzekļu iepirkšana vai noma.

Tehniskās specifikācijas

1. CO₂ EMISIJAS.

Saskaņā ar transportlīdzekļu tehnisko datu lapu, transportlīdzekļu CO₂ emisija nedrīkst pārsniegt šādus rādītājus (pēc WLTP mērīšanas metodes):

Transportlīdzekļa tips	CO ₂ (g/km)
Vieglie pasažieru automobiļi (M1)	
Mini	100
Mazs, mazs apvidus	110
Kompakts, kompaktā apvidus, mazā daudzfunkciju, kompaktā daudzfunkciju	120
Vidējs, vidējs daudzfunkciju	130
Liels, vidējāpvidus, liela daudzfunkciju	150
Luksus, lielā apvidus	200
Viglais komerc transports (N1)	
Pikapi	180
Mazie furgoni	130
Vidējie furgoni	160
Lielie furgoni	190

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa atbilstības sertifikāts.

2. IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS

Transportlīdzekļiem ir jāatbilst EURO 6 atgāzu emisijas standartam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 20. jūnija Regulas (EK) Nr. 715/2007 par tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (Euro 5 un Euro 6) un par piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai I pielikuma 2. tabulā noteiktajām "Euro 6" emisijas robežvērtībām un CO₂ emisijas ir saskaņā ar tehnisko datu lapu.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa atbilstības sertifikāts.

	<p>3. EKOLOĢISKA BRAUKŠANA</p> <p>Automašīnās/furģonos ir informācija/norādījumi par ekoloģisku braukšanu, kas atbilst transportlīdzeklim. Attiecībā uz transportlīdzekļiem ar iekšdedzes motoru transportlīdzekļa lietotāja rokasgrāmatai jāietver norādes par agrīnu pārnesumu pārslēgšanu, vienmērīga ātruma uzturēšanu, ja apgriezīnu skaits minūtē ir mazs, un satiksmes plūsmas paredzēšanu. Hibrīdtransportlīdzekļu un elektrotransportlīdzekļu gadījumā jāietver informācija par reģeneratīvās bremsēšanas izmantošanu ar mērķi taupīt enerģiju. No elektrotīkla uzlādējamu hibrīdelektrisku transportlīdzekļu un tādu elektrotransportlīdzekļu gadījumā, kas aprīkoti ar attāluma palielinātājiem, jāietver konkrētas norādes par to, kā maksimāli palielināt to kilometru skaitu, kuri nobraukti, izmantojot elektrību.ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa tehnisko datu lapa, kurā ir norādīta šī informācija, vai apmācības sesiju apraksts un saturs.</p>
	<p>4. RIEPU SPIEDIENA KONTROLES SISTĒMAS (TPMS)</p> <p>LCV un lieljaudas transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar riepu spiediena kontroles sistēmām, t. i., sistēmu, kas ierīkota transportlīdzekļi un var novērtēt riepu spiedienu vai tā izmaiņas laika gaitā un pārraidīt attiecīgo informāciju lietotājam transportlīdzekļa darbības laikā, vai — autobusu un atkritumu savākšanas kravas automobiļu gadījumā — sistēmām, kuras pārraida attiecīgo informāciju uz operatora atrašanās vietu.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa atbilstības sertifikāts.</p> <p>5. TROKŠŅA EMISIJAS LĪMENI</p> <p>Trokšņa emisijas līmenim jābūt zemākam, nekā noteikts tiesību aktos.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz saraksts, kurā norādītas riepas, kas tiks izmantotas tehniskās apkopes darbos, riepu tehnisko datu lapa vai testu rezultāti, kurā ir redzami trokšņa emisijas līmeņi, un parakstīts paziņojums par apņemšanos līguma darbības laikā izmantot šos izstrādājumus.</p>
Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji	<p>Papildu punkti tiek piešķirti par šādu kritēriju izpildi.</p> <p>1. ALTERNATĪVAS DEGVIELAS IZMANTOŠANA</p> <p>Transportlīdzekļa konstrukcija paredz alternatīvu degvielas veidu vai sistēmu izmantošanu (piem., biodegvielas, elektriskās, ūdeņraža vai hibrīdsistēmas, dabasgāzi).</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa atbilstības sertifikāts.</p> <p>2. ZEMĀKAS CO₂ EMISIJAS</p> <p>CO₂ emisijai ir jābūt mazākai par specifikācijās noteikto (1.kritērijs).</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa atbilstības sertifikāts</p>

	<p>3. NULLES IZPLŪDES SPĒJA</p> <p>Papildus punkti tiks piešķirti arī transportlīdzekļiem, kas var apliecināt spēju nodrošināt, ka izplūdes emisija ir 0 noteiktajā obligātajā attālumā, proti, attālumā, ko vieglais automobilis var nobraukt bez izplūdes emisijām, proporcionāli transportlīdzekļa jaudai. Pasūtītājs noteiks atsauces robežvērtību obligātajam attālumam, kurā izplūdes emisijai jābūt 0, saskaņā ar uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus minētajiem paredzētajiem izmantošanas profiliem (piedāvātais noklusējuma attālums varētu būt 40 km).</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa atbilstības sertifikāts.</p>
<p>SKAIDROJUMI</p>	
<p><i>EURO STANDARTI</i></p> <p>Lai samazinātu piesārņotāju emisiju no transportlīdzekļiem, ES 1992. gadā ieviesa tā sauktos EURO standartus. Šobrīd šie standarti reglamentē gan jaunu automobiļu, gan vieglo un smago kravas automobiļu mazjaudas atļautos emisiju līmeņus un tiek piemēroti progresīvi, proti, laika gaitā kļūst stingrāki.</p> <p>Attiecībā uz vieglajām automašīnām un vieglajiem kravas automobiļiem ir noteikts 1.–6. EURO līmenis. Pirmo reizi tie tika noteikti Direktīvā 70/220/EK un vēlāk tika grozīti, atcelti un aizstāti ar Regulu 715/2007, kas noteica emisijas līmeņus attiecībā uz EURO 5 un EURO 6. No 2014. gada spēkā ir EURO 6 standarts.</p>	
<p><i>CO₂ EMISIJU LĪMEŅI</i></p> <p>CO₂ emisiju rādītājs g/km ir ražotāju iesniegtais kombinētā cikla rādītājs. Pasūtītājam ir jāizvēlas transportlīdzekļi, kas nav lielāki, nekā tas ir nepieciešams paredzētajiem uzdevumiem: nevajadzīgi lielāku transportlīdzekļu iepirkšana un ekspluatācija lieki palielina ietekmi uz vidi, jo rodas lielāks enerģijas patēriņš un emisijas.</p>	
<p><i>TROKŠŅA EMISIJAS LĪMEŅI</i></p> <p>Normatīvajos aktos definētie transportlīdzekļu trokšņa emisijas līmeņi ir atrodami šī kritēriju dokumenta I pielikumā.</p>	
<p><i>RIEPU TROKŠŅA EMISIJAS LĪMEŅI</i></p> <p>Normatīvajos aktos definētie riepu trokšņa emisijas līmeņi ir atrodami šī kritēriju dokumenta II pielikumā.</p>	
<p><i>PIEDĀVĀJUMU IZVĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI</i></p> <p>Pasūtītājam iepirkuma dokumentācijā jānorāda, cik daudz papildpunktu tiks piešķirts par katru piedāvājumu izvērtēšanas kritēriju. Vides kritērijiem kopā jāveido vismaz 15 % no visu iegūstamo punktu kopsummas.</p> <p>Ja piedāvājumu izvērtēšanas kritēriju izsaka kā „labāku darbību nekā tehniskajās specifikācijās norādītais prasību minimums”, punkti jāpiešķir proporcionāli darbības uzlabojumam.</p>	

ALTERNATĪVĀ DEGVIELA

Transportlīdzeklī var izmantot nefosilās degvielas tehnoloģijas, tostarp hibrīdsistēmas. Ja iespējams, alternatīvās degvielas jāiegūst no atjaunojamiem enerģijas avotiem. Atjaunojamie enerģijas avoti attiecībā uz transportu ietver elektrību un ūdeņradi, ko iegūst no atjaunojamiem avotiem un biodegvielas. Atjaunojamie enerģijas avoti attiecībā uz elektrības un ūdeņraža ražošanu ietver saules, vēja, biomasas, ūdens un ģeotermālo enerģiju. Biodegviela ietver biodīzeli, bioetanolu un biogāzi. Biodīzeli iegūst no dažādām eļļām, piemēram, augu, palmu vai rapšu eļļas. Bioetanolu var iegūt no kultūraugiem, piemēram, cukurniedrēm un kukurūzas. Biogāze rodas no bioloģiski noārdāmiem materiāliem, piemēram, kanalizācijas, sadzīves atkritumiem un augu daļām.

LĪZINGA NOTEIKUMI

Visas noteiktās specifiskācijas prasības attiecas arī uz līzinga transportlīdzekļiem.

ATBILSTĪBAS APLIECINĀJUMS

Ja iedaļā par prasību vai kritēriju verifikāciju noteikts, ka var izmantot citus apliecinājumus, tie var būt ražotāja sagatavota tehniskā dokumentācija, atzītas iestādes izdots testēšanas pārskats, kā arī citus būtiski pierādījumi. Pasūtītājam katrā atsevišķā gadījumā pašai ir jāpārlicinās, vai iesniegtos apliecinājumus no tehniskā/juridiskā viedokļa var uzskatīt par piemērotiem.

IZMAKSU APSVĒRUMI

Aprēķinot transportlīdzekļu aprites cikla izmaksas, papildus pirkuma cenai ir jāņem vērā enerģijas patēriņa un likvidēšanas izmaksas. Aprēķinot aprites cikla izmaksas, ir jāņem vērā šādi izmaksu elementi: investīciju izdevumi, ikgadējie transportlīdzekļa nodokļi (lai gan dažās valstīs publiski iepirkti transportlīdzekļi tiek atbrīvoti no šādiem nodokļiem), enerģijas patēriņš, kas balstīts uz izdevumiem par patērēto degvielu visā transportlīdzekļa ekspluatācijas laikā; apkopes izdevumi, ko veido materiālie izdevumi par motoreļļu, riepām, rezerves daļām un darbu; apdrošināšanas izmaksas, arī izmaksas vai ienākumi ekspluatācijas laika beigās (atkarībā no tā, vai transportlīdzeklis tiek iznīcināts vai pārdots). Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/33/EK (2009. gada 23. aprīlis) par tīro un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu ir noteikts, ka enerģijas patēriņu un emisijas ekspluatācijas laikā var izteikt naudas izteiksmē un rēķināt kā daļu no kopējām izmaksām. Var izmantot 6. pantā izklāstīto metodiku vai tādu paņēmienu kā, piemēram, www.cleanvehicle.eu.

CITAS ZPI PRASĪBAS UN KRITĒRIJI

MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība” paredz iespēju publiskajā iepirkumā piemērot arī citas, noteikumos neminētas ZPI prasības un kritērijus, ja tie attiecināmi uz iepirkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju (MK not. 8. p.).

Ja pasūtītājs vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs nolemj publiskajā iepirkumā izmantot papildus ZPI prasības un kritērijus, ieteicams iepriekš izvērtēt savas iespējas, jo stingrāku vides prasību uzstādīšana bieži vien saistīta ar ekspertu iesaisti, lai noteiktu iesniegto piedāvājumu atbilstību šīm prasībām. Tāpat jāveic tirgus izpēte, lai pārlicinātos par atbilstošu videi draudzīgu alternatīvu pieejamību tirgū.

Ja tomēr pieņemts lēmums preču vai pakalpojumu iegādē izvairīties stingrākas vides prasības, viens no ieteicamajiem šādu prasību piemēriem ir ES ZPI kritēriju izvērsta (visaptverošais) līmenis (skat. http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm), jo arī šie kritēriji, tāpat kā MK noteikumos Nr. 353 ietvertie, attiecināmi uz konkrēto iepirkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju, turklāt tiem formulēta arī atbilstības pārbaudes (verifikācijas) metode.

5. JAUNU SABIEDRISKO TRANSPORTLĪDZEKĻU (AUTOBUSU) ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS	
Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Iepirkuma līguma priekšmets	Autobusu ar zemu emisiju līmeni iegāde vai iznomāšana.
Tehniskās specifikācijas	<p>1. IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS</p> <p>Visu pakalpojumu sniegšanā izmantoto transportlīdzekļu dzinējiem ir jāatbilst EURO V atgāzu emisijas standartam saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr. 1494 "Mopēdu, mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un sastāvdaļu atbilstības novērtēšanas noteikumi" 11.pielikuma 41.iedaļā noteiktajām "EURO V" emisiju robežvērtībām.</p> <p>Ja transportlīdzekļi nav sertificēti kā atbilstoši EURO V standartam, bet ar vēlāk veiktiem tehniskiem uzlabojumiem ir panākts standartam atbilstošs rezultāts, tas jādokumentē iepirkuma procedūras dokumentācijā.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz transportlīdzekļa tehniskie dokumenti, kuros ir norādīts, ka tie atbilst standartam.</p> <p>2. TROKŠŅA EMISIJAS</p> <p>Pakalpojuma sniegšanā izmantoto transportlīdzekļu trokšņa līmenim jābūt zemākam, nekā noteikts tiesību aktos.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz transportlīdzekļa tehniskie dokumenti, kuros ir norādīts, ka tie atbilst standartam.</p> <p>2. TRANSPORTLĪDZEKĻU RIEPAS — TROKSNIS</p> <p>Transportlīdzekļiem ir jābūt aprīkoti ar riepām, kuru trokšņa emisijas līmenis ir mazāks par Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulas (EK) Nr. 661/2009 par tipa apstiprināšanas prasībām attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un tiem paredzēto sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko vienību vispārējo drošību II pielikuma C daļā noteikto maksimālo līmeni. Tas atbilst divām (no trim pieejamajām) augstākajām ES riepu marķējuma ārējā rītes trokšņa klases kategorijām.</p> <p>Piegādātājam ir jāapņemas izmantot zemas rītes pretestības riepas. Rītes pretestībai (gan jaunām riepām, gan riepām ar atjaunotu protektoru), kas izteikta kilogramos uz tonnu (kg/t), jāatbilst šādām robežvērtībām, saskaņā ar ISO 28580: 2009 "Vieglo automobiļu, kravas automobiļu un autobusu riepas. Rītes pretestības mērīšanas metodes. Vienotā punkta tests un mērījumu rezultātu korelācija" vai līdzvērtīgu standartu:</p>

Riepas klase	Maksimālā rītes pretestība (kg/t)	Riepu marķējuma degvielas patēriņa efektivitātes klase
C2	9,2	E
C3	7	D

Šie rādītāji attiecas uz dzenošajiem riteņiem, kā arī riteņiem ar citām īpašām funkcijām. Izmantotajām dzītā tilta riepiem ir jābūt mazākai rītes pretestībai nekā tām, ko izmanto piedziņai vai īpašām funkcijām.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz saraksts, kurā uzrādītas visas tās riepas, kuras tiks izmantotas tehniskās apkopes darbos, kopā ar attiecīgajiem testu rezultātiem (saskaņā ar standarta ISO 28580:2009 prasībām vai līdzvērtīgu metodi).

Par atbilstīgiem tiks uzskatīti produkti, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums un kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemti arī citi atbilstoši apliecinājumi.

4. RIEPU SPIEDIENA KONTROLES SISTĒMAS (TPMS)

Visiem transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar riepu spiediena kontroles sistēmām, t. i., sistēmu, kas ierīkota transportlīdzekļi un var novērtēt riepu spiedienu vai tā izmaiņas laika gaitā un pārraidīt attiecīgo informāciju lietotājam transportlīdzekļa darbības laikā, vai — autobusu un atkritumu savākšanas kravas automobiļu gadījumā — sistēmām, kuras pārraida attiecīgo informāciju uz operatora atrašanās vietu.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa atbilstības sertifikāts.

2. EKOLOĢISKA BRAUKŠANA

Autobusos ir informācija/norādījumi par ekoloģisku braukšanu, kas atbilst transportlīdzeklim.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE: Pretendentam jāiesniedz pakalpojumu autoparka transportlīdzekļu saraksts un to atbilstības sertifikāti.

Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji

Papildu punkti tiek piešķirti par šādu kritēriju izpildi.

1. IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS

To pakalpojuma sniegšanā izmantoto transportlīdzekļu proporcija, kas atbilst EURO VI atgāzu emisijas standartam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 595/2009 (2009. gada 18. jūnijs) par mehānisko transportlīdzekļu un motoru tipa apstiprinājumu attiecībā uz lielas celtspejas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI), par piekļuvi transportlīdzekļu remonta un tehniskās apkopes informācijai, par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 715/2007 un Direktīvā 2007/46/EK un par Direktīvu 80/1269/EEK, 2005/55/EK un 2005/78/EK atcelšanu I pielikuma tabulā noteiktajām "Euro VI" emisijas robežvērtībām.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz pakalpojumu autoparka transportlīdzekļu saraksts un to atbilstības sertifikāti.

	<p>2. ALTERNATĪVAS DEGVIELAS IZMANTOŠANA</p> <p>Transportlīdzekļa konstrukcija paredz alternatīvu degvielas veidu vai sistēmu izmantošanu (piem., biodegvielas, elektriskās, ūdeņraža vai hibrīdsistēmas, dabasgāzi).</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz pakalpojumu autoparka transportlīdzekļu saraksts un to atbilstības sertifikāti..</p>
<p>SKAIDROJUMI</p>	
<p><i>IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS</i></p> <p>Eiropas Komisija 2007. gada decembrī publicēja EURO VI standartu priekšlikumu. Jaunie emisiju limiti, kas pēc stingrības ir salīdzināmi ar US 2010 standartiem, stājas spēkā no 2014. gada.</p>	
<p><i>I TIPA VAI ISO 14024 EKOMARKĒJUMI</i></p> <p>I tipa vai ISO 14024 (skat. standartu LVS EN ISO 14024:2001 "Vides marķējumi un deklarācijas - Pirmā tipa vides deklarācijas - Principi un procedūras") ekomarkējumos neatkarīga iestāde ir noteikusi pamatkritērijus un tos kontrolē, veicot sertifikācijas un revīzijas procesu. Pēc savas būtības tas ir izteikti pārredzams, uzticams un neatkarīgs informācijas avots. Šiem marķējumiem ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prasības attiecībā uz marķējumu ir balstītas uz zinātniskiem pierādījumiem; • ekomarkējumi tiek apstiprināti, piedaloties visām ieinteresētajām pusēm, piemēram, valsts iestādēm, patērētājiem, ražotājiem, izplatītājiem un vides aizsardzības organizācijām; • tie ir pieejami visām ieinteresētajām pusēm. <p>Publiskajā iepirkumā pasūtītājs var pieprasīt, ka ir jāievēro konkrēta ekomarkējuma kritēriji un ka šo ekomarkējumu var izmantot kā vienu atbilstības apliecinājuma veidu. Pasūtītājs var prasīt īpašu ekomarkējumu kā pierādījumu izstrādājuma atbilstībai noteiktajām prasībām, ja tiek ievēroti PIL 21. panta (un attiecīgi SPSIL 24.panta) nosacījumi. Bez tam iepirkuma rīkotāji var izmantot tikai tos ekomarkējuma kritērijus, kas attiecas uz paša produkta vai pakalpojuma, vai ražošanas procesu īpašībām, nevis tos, kuri attiecas uz vispārējo uzņēmuma vadību.</p>	
<p><i>PIEDĀVĀJUMA IZVĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI</i></p> <p>Pasūtītājam iepirkuma procedūras dokumentos jānorāda, cik daudz papildpunktu tiks piešķirts par katru kritēriju. Vides kritērijiem kopā jāveido vismaz 15 procentus no visu iegūstamo punktu kopsummas.</p> <p>Ja kritēriju izsaka kā „labāku darbību nekā tehniskajās specifikācijās norādītais prasību minimums”, punkti jāpiešķir proporcionāli darbības uzlabojumam.</p>	
<p><i>ALTERNATĪVĀ DEGVIELA</i></p> <p>Transportlīdzeklī var izmantot nefosilās degvielas tehnoloģijas, tostarp hibrīdsistēmas. Ja iespējams, alternatīvās degvielas jāiegūst no atjaunojamiem enerģijas avotiem. Atjaunojamie enerģijas avoti attiecībā uz transportu ietver elektrību un ūdeņradi, ko iegūst no atjaunojamiem avotiem un biodegvielas.</p>	

Atjaunojamie enerģijas avoti attiecībā uz elektrības un ūdeņraža ražošanu ietver saules, vēja, biomasas, ūdens un ģeotermālo enerģiju. Biodegviela ietver biodīzeli, bioetanolu un biogāzi. Biodīzeli iegūst no dažādām eļļām, piemēram, augu, palmu vai rapšu eļļas. Bioetanolu var iegūt no kultūraugiem, piemēram, cukurniedrēm un kukurūzas. Biogāze rodas no bioloģiski noārdāmiem materiāliem, piemēram, kanalizācijas, sadzīves atkritumiem un augu daļām.

ATBILSTĪBAS APLIECINĀJUMS

Ja iedaļā par kritēriju verifikāciju noteikts, ka var izmantot citus apliecinājumus, tie var būt ražotāja sagatavota tehniskā dokumentācija, atzītas iestādes izdots testēšanas pārskats, kā arī citus būtiski pierādījumi. Līgumslēdzējai iestādei katrā atsevišķā gadījumā pašai ir jāpārlicinās, vai iesniegtos apliecinājumus no tehniskā/juridiskā viedokļa var uzskatīt par piemērotiem.

IZMAKSU APSVĒRUMI

Autobusa aprites cikla izmaksas, ieskaitot tās, kas saistītas ar ietekmi uz vidi, ir jāņem vērā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/33/EK (2009. gada 23. aprīlis) par tīro un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu.

CITAS ZPI PRASĪBAS UN KRITĒRIJI

MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība” paredz iespēju publiskajā iepirkumā piemērot arī citas, noteikumos neminētas ZPI prasības un kritērijus, ja tie attiecināmi uz iepirkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju (MK not. 8. p.).

Ja pasūtītājs vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs nolēm j publiskajā iepirkumā izmantot papildus ZPI prasības un kritērijus, ieteicams iepriekš izvērtēt savas iespējas, jo stingrāku vides prasību uzstādīšana bieži vien saistīta ar ekspertu iesaisti, lai noteiktu iesniegto piedāvājumu atbilstību šīm prasībām. Tāpat jāveic tirgus izpēte, lai pārlicinātos par atbilstošu videi draudzīgu alternatīvu pieejamību tirgū.

Ja tomēr pieņemts lēmums preču vai pakalpojumu iegādē izvirzīt stingrākas vides prasības, viens no ieteicamajiem šādu prasību piemēriem ir ES ZPI kritēriju izvērstais (visaptverošais) līmenis (skat. http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm), jo arī šie kritēriji, tāpat kā MK noteikumos Nr. 353 ietvertie, attiecināmi uz konkrēto iepirkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju, turklāt tiem formulēta arī atbilstības pārbaudes (verifikācijas) metode.

6. SABIEDRISKĀ TRANSPORTA PAKALPOJUMU ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS	
Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Iepirkuma līguma priekšmets	Līgums par sabiedriskā transporta (autobusu satiksme) pakalpojumu sniegšanu videi nekaitīgā veidā.
Tehniskās specifikācijas	<p>1. IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS</p> <p>Visu pakalpojumu sniegšanā izmantoto transportlīdzekļu dzinējiem ir jāatbilst EURO V atgāzu emisijas standartam saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr.1494 "Mopēdu, mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un sastāvdaļu atbilstības novērtēšanas noteikumi" 11. pielikuma 41. iedaļā noteiktajām "EURO V" emisiju robežvērtībām.</p> <p>Ja transportlīdzekļi nav sertificēti kā atbilstoši EURO V standartam, bet ar vēlāk veiktiem tehniskiem uzlabojumiem ir panākts standartam atbilstošs rezultāts, tas jādokumentē iepirkuma procedūras dokumentācijā.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz transportlīdzekļu tehnisko datu lapas, kur ir definēti emisiju standarti. Tiem transportlīdzekļiem, kuru atbilstība EURO V standartam ir panākta ar tehnisku uzlabojumu, veiktie pasākumi ir jādokumentē un jāiekļauj konkursa pieteikumā, un šis veikums ir jāapstiprina uzticamai trešai personai.</p> <p>2. TROKŠŅA EMISIJAS</p> <p>Pakalpojuma sniegšanā izmantoto transportlīdzekļu trokšņa līmenim jābūt zemākam, nekā noteikts tiesību aktos. (Sk. I pielikumu)</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz visu pakalpojuma sniegšanai izmantoto transportlīdzekļu saraksts, kurā norādīti katra transportlīdzekļa trokšņa emisijas līmeņi un vidējais trokšņa emisijas līmenis.</p> <p>3. TRANSPORTLĪDZEKĻU RIEPAS — TROKSNIS</p> <p>Transportlīdzekļiem ir jābūt aprīkoti ar riepām, kuru trokšņa emisijas līmenis ir mazāks par Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulas (EK) Nr. 661/2009 par tipa apstiprināšanas prasībām attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un tiem paredzēto sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko vienību vispārējo drošību II pielikuma C daļā noteikto maksimālo līmeni. Tas atbilst divām (no trim pieejamajām) augstākajām ES riepu marķējuma ārējā rītes trokšņa klases kategorijām.</p> <p>Piegādātājam ir jāaņem izmantot zemas rītes pretestības rīpas. Rītes pretestībai (gan jaunām riepām, gan riepām ar atjaunotu protektoru), kas izteikta kilogramos uz tonnu (kg/t), jāatbilst šādām robežvērtībām,</p>

saskaņā ar standartu ISO 28580:2009 "Vieglo automobiļu, kravas automobiļu un autobusu riepas. Rites pretestības mērīšanas metodes. Vienotā punkta tests un mērījumu rezultātu korelācija" vai līdzvērtīgu standartu:

Riepas klase	Maksimālā rītes pretestība (kg/t)	Riepu marķējuma degvielas patēriņa efektivitātes klase
C2	9,2	E
C3	7	D

Šie rādītāji attiecas uz dzenošajiem rīteniem, kā arī rīteniem ar citām īpašām funkcijām. Izmantotajām dzītā tilta rīpām ir jābūt mazākai rītes pretestībai nekā tām, ko izmanto piedziņai vai īpašām funkcijām.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz saraksts, kurā uzrādītas visas tās riepas, kuras tiks izmantotas tehniskās apkopes darbos, kopā ar attiecīgajiem testu rezultātiem (saskaņā ar standarta ISO 28580:2009 prasībām vai līdzvērtīgu metodi).

Par atbilstīgiem tiks uzskatīti produkti, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums un kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemti arī citi atbilstoši apliecinājumi.

4. . RIEPU SPIEDIENA KONTROLES SISTĒMAS (TPMS)

Visiem transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar riepu spiediena kontroles sistēmām, t. i., sistēmu, kas ierīkota transportlīdzekļi un var novērtēt riepu spiedienu vai tā izmaiņas laika gaitā un pārraidīt attiecīgo informāciju lietotājam transportlīdzekļa darbības laikā, vai — autobusu un atkritumu savākšanas kravas automobiļu gadījumā — sistēmām, kuras pārraida attiecīgo informāciju uz operatora atrašanās vietu.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE: Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa tehnisko datu lapa, kurā ir norādīta šī informācija.

Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji

Papildu punkti tiek piešķirti par šādu kritēriju izpildi.

1. IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS

To pakalpojuma sniegšanā izmantoto transportlīdzekļu proporcija, kas atbilst EURO VI atgāzu emisijas standartam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 595/2009 (2009. gada 18. jūnijs) par mehānisko transportlīdzekļu un motoru tipa apstiprinājumu attiecībā uz lielas celjspējas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI), par piekļuvi transportlīdzekļu remonta un tehniskās apkopes informācijai, par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 715/2007 un Direktīvā 2007/46/EK un par Direktīvu 80/1269/EEK, 2005/55/EK un 2005/78/EK atcelšanu I pielikuma tabulā noteiktajām "Euro VI" emisijas robežvērtībām.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz visu pakalpojuma sniegšanai izmantoto transportlīdzekļu un to standartu saraksts, un šo transportlīdzekļu tehnisko datu lapas, kurās ir definēti emisiju standarti.

	<p>2. ALTERNATĪVAS DEGVIELAS IZMANTOŠANA</p> <p>To transportlīdzekļu proporcija, kuri var izmantot alternatīvus degvielas veidus vai sistēmas (piem., biodegvielu, elektrības, ūdeņraža vai hibrīdsistēmas).</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz transportlīdzekļa tehnisko datu lapa, kurā ir uzrādītas atbilstošas tehniskās vai degvielas tehnoloģijas specifikācijas.</p>
Iepirkuma līguma izpildes noteikumi	<p>1. JAUNI TRANSPORTLĪDZEKĻI</p> <p>Visiem jaunajiem transportlīdzekļiem, kas iegādāti pēc līgumtiesību piešķiršanas un ko izmanto pakalpojuma sniegšanai līguma darbības periodā, ir jāatbilst EURO VI atgāzu emisijas standartam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 595/2009 (2009. gada 18. jūnijs) par mehānisko transportlīdzekļu un motoru tipa apstiprinājumu attiecībā uz lielas celtségas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI), par piekļuvi transportlīdzekļu remonta un tehniskās apkopes informācijai, par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 715/2007 un Direktīvā 2007/46/EK un par Direktīvu 80/1269/EEK, 2005/55/EK un 2005/78/EK atcelšanu I pielikuma tabulā noteiktajām "Euro VI" emisijas robežvērtībām, un tie jāaprīko ar RSKS (riepu spiediena kontroles sistēma). Transportlīdzekļa izplūdes gāzu izpūtējs nedrīkst atrasties tajā pašā pusē, kur pasažieru durvis.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Līgumslēdzējam ir jāsniedz iestādei attiecīgā informācija, lai pierādītu, ka noteikums ir izpildīts.</p> <p>2. VADĪTĀJU APMĀCĪBA</p> <p>Visiem līguma darbības laikā pakalpojuma sniegšanā iesaistītajiem autovadītājiem atzītā apmācības iestādē ir regulāri jāapgūst vidi saudzējoša autovadīšana, lai palielinātu degvielas ekonomiju.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Piegādātājam ir jāiesniedz arī saraksts ar autovadītājiem, kas iesaistīti pakalpojuma sniegšanā, un šo vadītāju ekobraukšanas apmācības apliecības.</p>
SKAIDROJUMI	
<p>IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS</p> <p>Eiropas Komisija 2007. gada decembrī publicēja EURO VI standartu priekšlikumu. Jaunie emisiju limiti, kas pēc stingrības ir salīdzināmi ar US 2010 standartiem, stājas spēkā no 2014. gada.</p>	

I TIPA VAI ISO 14024 EKOMARKĒJUMI

I tipa vai ISO 14024 (skat. standartu LVS EN ISO 14024:2001 "Vides marķējumi un deklarācijas - Pirmā tipa vides deklarācijas - Principi un procedūras") ekomarkējumos neatkarīga iestāde ir noteikusi pamatkritērijus un tos kontrolē, veicot sertifikācijas un revīzijas procesu. Pēc savas būtības tas ir izteikti pārredzams, uzticams un neatkarīgs informācijas avots. Šiem marķējumiem ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- prasības attiecībā uz marķējumu ir balstītas uz zinātniskiem pierādījumiem;
- ekomarkējumi tiek apstiprināti, piedaloties visām ieinteresētajām pusēm, piemēram, valsts iestādēm, patērētājiem, ražotājiem, izplatītājiem un vides aizsardzības organizācijām;
- tie ir pieejami visām ieinteresētajām pusēm.

Publiskajā iepirkumā pasūtītājs var pieprasīt, ka ir jāievēro konkrēta ekomarkējuma kritēriji un ka šo ekomarkējumu var izmantot kā vienu atbilstības apliecinājuma veidu. Pasūtītājs var prasīt īpašu ekomarkējumu kā pierādījumu izstrādājuma atbilstībai noteiktajām prasībām, ja tiek ievēroti PIL 21. panta (un attiecīgi SPSIL 24.panta) nosacījumi. Bez tam iepirkuma rīkotāji var izmantot tikai tos ekomarkējuma kritērijus, kas attiecas uz paša produkta vai pakalpojuma, vai ražošanas procesu īpašībām, nevis tos, kuri attiecas uz vispārējo uzņēmuma vadību.

PIEDĀVĀJUMA IZVĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Pasūtītājam iepirkuma procedūras dokumentos jānorāda, cik daudz papildpunktu tiks piešķirts par katru kritēriju. Vides kritērijiem kopā jāveido vismaz 15 procentus no visu iegūstamo punktu kopsummas.

Ja kritēriju izsaka kā „labāku darbību nekā tehniskajās specifikācijās norādītais prasību minimums”, punkti jāpiešķir proporcionāli darbības uzlabojumam.

ALTERNATĪVĀ DEGVIELA

Transportlīdzeklī var izmantot nefosilās degvielas tehnoloģijas, tostarp hibrīdsistēmas. Ja iespējams, alternatīvās degvielas jāiegūst no atjaunojamiem enerģijas avotiem. Atjaunojamie enerģijas avoti attiecībā uz transportu ietver elektrību un ūdeņradi, ko iegūst no atjaunojamiem avotiem un biodegvielas. Atjaunojamie enerģijas avoti attiecībā uz elektrības un ūdeņraža ražošanu ietver saules, vēja, biomasas, ūdens un ģeotermālo enerģiju. Biodegviela ietver biodīzeli, bioetanolu un biogāzi. Biodīzeli iegūst no dažādām eļļām, piemēram, augu, palmu vai rapšu eļļas. Bioetanolu var iegūt no kultūraugiem, piemēram, cukurniedrēm un kukurūzas. Biogāze rodas no bioloģiski noārdāmiem materiāliem, piemēram, kanalizācijas, sadzīves atkritumiem un augu daļām.

ATBILSTĪBAS APLIECINĀJUMS

Ja iedaļā par prasību vai kritēriju verifikāciju noteikts, ka var izmantot citus apliecinājumus, tie var būt ražotāja sagatavota tehniskā dokumentācija, atzītas iestādes izdots testēšanas pārskats, kā arī citus būtiski pierādījumi. Pasūtītājam katrā atsevišķā gadījumā pašam ir jāpārliedz, vai iesniegtos apliecinājumus no tehniskā/juridiskā viedokļa var uzskatīt par piemērotiem.

CITAS ZPI PRASĪBAS UN KRITĒRIJI

MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība” paredz iespēju publiskajā iepirkumā piemērot arī citas, noteikumos neminētas ZPI prasības un kritērijus, ja tie attiecināmi uz iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju (MK not. 8. p.).

Ja pasūtītājs vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs nolemj publiskajā iepirkumā izmantot papildus ZPI prasības un kritērijus, ieteicams iepriekš izvērtēt savas iespējas, jo stingrāku vides prasību uzstādīšana bieži vien saistīta ar ekspertu iesaisti, lai noteiktu iesniegto piedāvājumu atbilstību šīm prasībām. Tāpat jāveic tirgus izpēte, lai pārlicinātos par atbilstošu videi draudzīgu alternatīvu pieejamību tirgū.

Ja tomēr pieņemts lēmums preču vai pakalpojumu iegādē izvirzīt stingrākas vides prasības, viens no ieteicamajiem šādu prasību piemēriem ir ES ZPI kritēriju izvērstais (visaptverošais) līmenis (skat. http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm), jo arī šie kritēriji, tāpat kā MK noteikumos Nr. 353 ietvertie, attiecināmi uz konkrēto iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju, turklāt tiem formulēta arī atbilstības pārbaudes (verifikācijas) metode.

7. JAUNU ATKRITUMU SAVĀKŠANAS AUTOMOBILU ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS

Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Iepirkuma līguma priekšmets	Atkritumu savākšanas kravas automobiļu ar zemu emisiju līmeni iegāde vai noma.
Tehniskās specifikācijas	<p>1. IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS</p> <p>Transportlīdzekļu dzinējiem ir jāatbilst EURO VI atgāzu emisijas standartam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Regulas (EK) Nr. 595/2009 par mehānisko transportlīdzekļu un motoru tipa apstiprinājumu attiecībā uz lielas celjspējas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI), par piekļuvi transportlīdzekļu remonta un tehniskās apkopes informācijai, par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 715/2007 un Direktīvā 2007/46/EK un par Direktīvu 80/1269/EEK, 2005/55/EK un 2005/78/EK atcelšanu I pielikuma tabulā noteiktajām "Euro VI" emisijas robežvērtībām.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa tehnisko datu lapa, kurā ir norādītas šīs tehnoloģiju specifikācijas.</p>
	<p>2. TROKŠŅA EMISIJAS LĪMENI</p> <p>Transportlīdzekļa, ieskaitot sablīvēšanas aprīkojumu, trokšņa emisijas līmenim jābūt zemākam par 102dB (A), mērot saskaņā ar Ministru kabineta 2002.gada 23.aprīļa noteikumiem Nr.163 "Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām".</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz transportlīdzekļa tehnisko datu lapa, kurā ir uzrādīta šī informācija, vai testu rezultāti.</p>
	<p>3. TRANSPORTLĪDZEKĻU RIEPAS — TROKSNIS</p> <p>Transportlīdzekļiem ir jābūt aprīkoti ar riepām, kuru trokšņa emisijas līmenis ir mazāks par Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulas (EK) Nr. 661/2009 par tipa apstiprināšanas prasībām attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un tiem paredzēto sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko vienību vispārējo drošību II pielikuma C daļā noteikto maksimālo līmeni. Tas atbilst divām (no trim pieejamajām) augstākajām ES riepu marķējuma ārējā rites trokšņa klases kategorijām.</p> <p>Piegādātājam ir jāaņem izmantot zemas rites pretestības riepās. Rites pretestībai (gan jaunām riepām, gan riepām ar atjaunotu protektoru), kas izteikta kilogramos uz tonnu (kg/t), jāatbilst šādām robežvērtībām, saskaņā ar ISO 28580: 2009 "Vieglo automobiļu, kravas automobiļu un autobusu riepās. Rites pretestības mērīšanas metodes. Vienotā punkta tests un mērījumu rezultātu korelācija" vai līdzvērtīgu standartu:</p>

	Riepas klase	Maksimālā rītes pretestība (kg/t)	Riepu marķējuma degvielas patēriņa efektivitātes klase
	C2	9,2	E
	C3	7	D
	<p>Šie rādītāji attiecas uz dzenošajiem riteņiem, kā arī riteņiem ar citām īpašām funkcijām. Izmantotajām dzītā tilta riepām ir jābūt mazākai rītes pretestībai nekā tām, ko izmanto piedziņai vai īpašām funkcijām.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz saraksts, kurā uzrādītas visas tās riepas, kuras tiks izmantotas tehniskās apkopes darbos, kopā ar attiecīgajiem testu rezultātiem (saskaņā ar standarta ISO 28580:2009 prasībām vai līdzvērtīgu metodi).</p> <p>Par atbilstīgiem tiks uzskatīti produkti, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums un kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemti arī citi atbilstoši apliecinājumi.</p> <p>4. RIEPU SPIEDIENA KONTROLES SISTĒMAS (TPMS)</p> <p>LCV un lieljaudas transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar riepu spiediena kontroles sistēmām, t. i., sistēmu, kas ierīkota transportlīdzeklī un var novērtēt riepu spiedienu vai tā izmaiņas laika gaitā un pārraidīt attiecīgo informāciju lietotājam transportlīdzekļa darbības laikā, vai — autobusu un atkritumu savākšanas kravas automobiļu gadījumā — sistēmām, kuras pārraida attiecīgo informāciju uz operatora atrašanās vietu.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE: Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa tehnisko datu lapa, kurā ir norādīta šī informācija.</p>		
Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji	<p>Papildu punkti tiek piešķirti par šādu kritēriju izpildi.</p> <p>1. ALTERNATĪVAS DEGVIELAS IZMANTOŠANA</p> <p>Transportlīdzekļa konstrukcija paredz alternatīvu degvielas veidu vai sistēmu izmantošanu (piem., biodegvielas, elektriskās, ūdeņraža vai hibrīdsistēmas).</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz transportlīdzekļa tehnisko datu lapa, kurā ir uzrādītas atbilstošas tehniskās vai degvielas tehnoloģijas specifikācijas.</p>		

SKAIDROJUMI

IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS

Eiropas Komisija 2007. gada decembrī publicēja EURO VI standartu priekšlikumu. Jaunie emisiju limiti, kas pēc stingrības ir salīdzināmi ar US 2010 standartiem, stājas spēkā no 2014. gada.

I TIPA VAI ISO 14024 EKOMARĶĒJUMI

I tipa vai ISO 14024 (skat. standartu LVS EN ISO 14024:2001 "Vides marķējumi un deklarācijas - Pirmā tipa vides deklarācijas - Principi un procedūras") ekomarķējumos neatkarīga iestāde ir noteikusi pamatkritērijus un tos kontrolē, veicot sertifikācijas un revīzijas procesu. Pēc savas būtības tas ir izteikti pārredzams, uzticams un neatkarīgs informācijas avots. Šiem marķējumiem ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- prasības attiecībā uz marķējumu ir balstītas uz zinātniskiem pierādījumiem;
- ekomarķējumi tiek apstiprināti, piedaloties visām ieinteresētajām pusēm, piemēram, valsts iestādēm, patērētājiem, ražotājiem, izplatītājiem un vides aizsardzības organizācijām;
- tie ir pieejami visām ieinteresētajām pusēm.

Publiskajā iepirkumā pasūtītājs var pieprasīt, ka ir jāievēro konkrēta ekomarķējuma kritēriji un ka šo ekomarķējumu var izmantot kā vienu atbilstības apliecinājuma veidu. Pasūtītājs var prasīt īpašu ekomarķējumu kā pierādījumu izstrādājuma atbilstībai noteiktajām prasībām, ja tiek ievēroti PIL 21. panta (un attiecīgi SPSIL 24.panta) nosacījumi. Bez tam iepirkuma rīkotāji var izmantot tikai tos ekomarķējuma kritērijus, kas attiecas uz paša produkta vai pakalpojuma, vai ražošanas procesu īpašībām, nevis tos, kuri attiecas uz vispārējo uzņēmuma vadību.

PIEDĀVĀJUMA IZVĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Pasūtītājam iepirkuma procedūras dokumentācijā jānorāda, cik daudz papildpunktu tiks piešķirts par katru kritēriju. Vides kritērijiem kopā jāveido vismaz 15 procentus no visu iegūstamo punktu kopsummas.

Ja kritēriju izsaka kā „labāku darbību nekā tehniskajās specifikācijās norādītais prasību minimums”, punkti jāpiešķir proporcionāli darbības uzlabojumam.

ALTERNATĪVĀ DEGVIELA

Transportlīdzeklī var izmantot nefosilās degvielas tehnoloģijas, tostarp hibrīdsistēmas. Ja iespējams, alternatīvās degvielas jāiegūst no atjaunojamiem enerģijas avotiem. Atjaunojamie enerģijas avoti attiecībā uz transportu ietver elektrību un ūdeņradi, ko iegūst no atjaunojamiem avotiem un biodegvielas. Atjaunojamie enerģijas avoti attiecībā uz elektrības un ūdeņraža ražošanu ietver saules, vēja, biomasas, ūdens un ģeotermālo enerģiju. Biodegviela ietver biodīzeli, bioetanolu un biogāzi. Biodīzeli iegūst no dažādām eļļām, piemēram, augu, palmu vai rapšu eļļas. Bioetanolu var iegūt no kultūraugiem, piemēram, cukurniedrēm un kukurūzas. Biogāze rodas no bioloģiski noārdāmiem materiāliem, piemēram, kanalizācijas, sadzīves atkritumiem un augu daļām.

ATBILSTĪBAS APLIECINĀJUMS

Ja iedaļā par prasību vai kritēriju verifikāciju noteikts, ka var izmantot citus apliecinājumus, tie var būt ražotāja sagatavota tehniskā dokumentācija, atzītas iestādes izdots testēšanas pārskats, kā arī citus būtiski pierādījumi. Pasūtītājam katrā atsevišķā gadījumā pašam ir jāpārlicinās, vai iesniegtos apliecinājumus no tehniskā/juridiskā viedokļa var uzskatīt par piemērotiem.

IZMAKSU APSVĒRUMI

Attiecībā uz atkritumu savākšanas automobiļiem nav datu par izmaksām. Aprites cikla izdevumos ir jāiekļauj CO₂ un piesārņotāju emisijas naudas izteiksmē, kā aprakstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/33/EK (2009. gada 23. aprīlis) par tīro un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu.

CITAS ZPI PRASĪBAS UN KRITĒRIJI

MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība” paredz iespēju publiskajā iepirkumā piemērot arī citas, noteikumos neminētas ZPI prasības un kritērijus, ja tie attiecināmi uz iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju (MK not. 8. p.).

Ja pasūtītājs vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs nolemj publiskajā iepirkumā izmantot papildus ZPI prasības un kritērijus, ieteicams iepriekš izvērtēt savas iespējas, jo stingrāku vides prasību uzstādīšana bieži vien saistīta ar ekspertu iesaisti, lai noteiktu iesniegto piedāvājumu atbilstību šīm prasībām. Tāpat jāveic tirgus izpēte, lai pārlicinātos par atbilstošu videi draudzīgu alternatīvu pieejamību tirgū.

Ja tomēr pieņemts lēmums preču vai pakalpojumu iegādē izvirzīt stingrākas vides prasības, viens no ieteicamajiem šādu prasību piemēriem ir ES ZPI kritēriju izvērstais (visaptverošais) līmenis (skat. http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm), jo arī šie kritēriji, tāpat kā MK noteikumos Nr. 353 ietvertie, attiecināmi uz konkrēto iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju, turklāt tiem formulēta arī atbilstības pārbaudes (verifikācijas) metode.

8. ATKRITUMU SAVĀKŠANAS PAKALPOJUMU ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS	
Iepirkuma dokumentu sastāvdaļas	ZPI prasības un kritēriji
Iepirkuma līguma priekšmets	Līgums par atkritumu savākšanas pakalpojumu sniegšanu videi nekaitīgā veidā.
Tehniskā specifikācija	<p>1. IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS</p> <p>Visu pakalpojumu sniegšanā izmantoto transportlīdzekļu dzinējiem ir jāatbilst EURO V atgāzu emisijas standartam saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1494 "Mopēdu, mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un sastāvdaļu atbilstības novērtēšanas noteikumi" 11. pielikuma 41. iedaļā noteiktajām "EURO V" emisiju robežvērtībām.</p> <p>Ja transportlīdzekļi nav sertificēti kā atbilstoši EURO V standartam, bet ar vēlāk veiktiem tehniskiem uzlabojumiem ir panākts standartam atbilstošs rezultāts, tas jādokumentē iepirkuma procedūras dokumentācijā.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz transportlīdzekļu tehnisko datu lapas, kur ir definēti emisiju standarti. Tiem transportlīdzekļiem, kuru atbilstība EURO V standartam ir panākta ar tehnisku uzlabojumu, veiktie pasākumi ir jādokumentē un jāiekļauj konkursa pieteikumā, un šis veikums ir jāapstiprina uzticamai trešai personai.</p> <p>2. TROKŠŅA EMISIJAS</p> <p>Pakalpojuma sniegšanā izmantoto transportlīdzekļu trokšņa līmenim ir jābūt zemākam par 102 dB (A), mērot saskaņā ar Ministru kabineta 2002.gada 23.aprīļa noteikumiem Nr.163 "Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām".</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz visu pakalpojuma sniegšanai izmantoto transportlīdzekļu saraksts, kurā norādīti katra transportlīdzekļa trokšņa emisijas līmeņi un vidējais trokšņa emisijas līmenis. Pēc līgumtiesību piešķiršanas līgumslēdzēja iestāde patur tiesības pieprasīt vajadzīgos dokumentus, lai pārbaudītu šo informāciju.</p> <p>3. TRANSPORTLĪDZEKĻU RIEPAS — TROKSNIS</p> <p>Transportlīdzekļiem ir jābūt aprīkoti ar riepām, kuru trokšņa emisijas līmenis ir mazāks par Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulas (EK) Nr. 661/2009 par tipa apstiprināšanas prasībām attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un tiem paredzēto sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko vienību vispārējo drošību II pielikuma C daļā noteikto maksimālo līmeni. Tas atbilst divām (no trim pieejamajām) augstākajām ES riepu marķējuma ārējā rītes trokšņa klases kategorijām.</p>

Piegādātājam ir jāapņemas izmantot zemas rites pretestības riepas. Rites pretestībai (gan jaunām riepām, gan riepām ar atjaunotu protektoru), kas izteikta kilogramos uz tonnu (kg/t), jāatbilst šādām robežvērtībām, saskaņā ar ISO 28580: 2009 "Vieglo automobiļu, kravas automobiļu un autobusu riepas. Rites pretestības mērīšanas metodes. Vienotā punkta tests un mērījumu rezultātu korelācija", vai līdzvērtīgu standartu:

Riepas klase	Maksimālā rites pretestība (kg/t)	Riepu marķējuma degvielas patēriņa efektivitātes klase
C2	9,2	E
C3	7	D

Šie rādītāji attiecas uz dzenošajiem riteņiem, kā arī riteņiem ar citām īpašām funkcijām. Izmantotajām dzītā tilta riepām ir jābūt mazākai rites pretestībai nekā tām, ko izmanto piedziņai vai īpašām funkcijām.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz saraksts, kurā uzrādītas visas tās riepas, kuras tiks izmantotas tehniskās apkopes darbos, kopā ar attiecīgajiem testu rezultātiem (saskaņā ar standarta ISO 28580: 2009 "Vieglo automobiļu, kravas automobiļu un autobusu riepas. Rites pretestības mērīšanas metodes. Vienotā punkta tests un mērījumu rezultātu korelācija" prasībām vai līdzvērtīgu metodi).

Par atbilstīgiem tiks uzskatīti produkti, kam ir attiecīgs I tipa ekomarķējums un kas atbilst minētajiem kritērijiem. Tiks pieņemti arī citi atbilstoši apliecinājumi.

4. RIEPU SPIEDIENA KONTROLES SISTĒMAS (TPMS)

LCV un lieljaudas transportlīdzekļiem jābūt aprīkoti ar riepu spiediena kontroles sistēmām, t. i., sistēmu, kas ierīkota transportlīdzeklī un var novērtēt riepu spiedienu vai tā izmaiņas laika gaitā un pārraidīt attiecīgo informāciju lietotājam transportlīdzekļa darbības laikā, vai — autobusu un atkritumu savākšanas kravas automobiļu gadījumā — sistēmām, kuras pārraida attiecīgo informāciju uz operatora atrašanās vietu.

ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz transportlīdzekļa atbilstības sertifikāts.**4. VIDES VADĪBAS PASĀKUMI**

Pretendentiem jābūt sagatavotām rakstiskām procedūrām, kuru mērķis ir:

1. Pārraudzīt un atzīmēt pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu un gaisu piesārņojošu vielu emisijas. Jāizmanto rādītāji par pakalpojuma emisijām un enerģijas patēriņu kopā gadā un uz transportēto pasažieru/tonnu/vienību skaitu kilometrā vai cita vienība, kas atspoguļo pakalpojuma izpildi;
2. Ieviest emisiju samazināšanas plānu ar pasākumiem, kuru mērķis ir samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un gaisu piesārņojošu vielu emisijas;
3. Izvērtēt emisiju samazināšanas plāna izvērtēšanu, sekojot līdzi izmaiņām rādītājos un plāna pasākumu īstenošanai praksē;

	<p>4. Īstenot nepieciešamos pasākumus ar mērķi labot novirzes no plāna vai rādītāju palielināšanos un, ja iespējams, novērst to nākotnē.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE.</p> <p>Pretendentam jāiesniedz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informācija par procedūras, kas paredzēta minēto rādītāju pārraudzīšanai un atzīmēšanai; 2. Emisiju samazināšanas plāns; 3. Informācija par izvērtēšanas procedūru, kuras mērķis ir nodrošināt emisiju samazināšanas plāna īstenošanu; 4. Informācija par labošanas procedūru, kuras mērķis ir labot izvērtējumā atklātās novirzes un, ja iespējams, novērst tās nākotnē. <p>Vides vadības sistēmas, kas sertificētas saskaņā ar ISO 14001 vai EMAS, tiks uzskatītas par atbilstošām, ja tās aptvers vides mērķi samazināt pakalpojuma autoparka siltumnīcefekta gāzu emisijas un gaisu piesārņojošu vielu emisijas. Pretendentam jāiesniedz vides politikas apraksts, apliecinot apņemšanos sasniegt šo mērķi, kā arī sertifikācijas iestādes izsniegts sertifikāts.</p> <p><i>Piezīme. Līgumslēdzēja iestāde var piešķirt punktus piedāvājumiem, kuros piedāvā būtiski uzlabot vides vadības pasākumus.</i></p>
Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji	<p>Papildu punkti tiek piešķirti par šādu kritēriju izpildi.</p> <p>1. IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS</p> <p>To pakalpojuma sniegšanā izmantoto transportlīdzekļu proporcija, kas atbilst EURO VI atgāzu emisijas standartam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 595/2009 (2009. gada 18. jūnijs) par mehānisko transportlīdzekļu un motoru tipa apstiprinājumu attiecībā uz lielas celjspējas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI), par piekļuvi transportlīdzekļu remonta un tehniskās apkopes informācijai, par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 715/2007 un Direktīvā 2007/46/EK un par Direktīvu 80/1269/EEK, 2005/55/EK un 2005/78/EK atcelšanu I pielikuma tabulā noteiktajām "Euro VI" emisijas robežvērtībām.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz visu pakalpojuma sniegšanai izmantoto transportlīdzekļu un to standartu saraksts, un šo transportlīdzekļu tehnisko datu lapas, kurās ir definēti emisiju standarti.</p> <p>2. ALTERNATĪVAS DEGVIELAS IZMANTOŠANA</p> <p>To transportlīdzekļu proporciju, kuru konstrukcija paredz alternatīvu degvielas veidu vai sistēmu izmantošanu (piem., biodegvielas, elektriskās, ūdeņraža vai hibrīdsistēmas).</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam ir jāiesniedz transportlīdzekļa tehnisko datu lapa, kurā ir uzrādītas atbilstošas tehniskās vai degvielas tehnoloģijas specifikācijas.</p>

Iepirkuma līguma izpildes noteikumi	<p>1. JAUNI TRANSPORTLĪDZEKĻI</p> <p>Visiem jaunajiem transportlīdzekļiem, kas iegādāti pēc līgumtiesību piešķiršanas un ko izmanto pakalpojuma sniegšanai līguma darbības periodā, ir jāatbilst EURO VI atgāzu emisijas standartam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 595/2009 (2009. gada 18. jūnijs) par mehānisko transportlīdzekļu un motoru tipa apstiprinājumu attiecībā uz lielas celjspējas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI), par piekļuvi transportlīdzekļu remonta un tehniskās apkopes informācijai, par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 715/2007 un Direktīvā 2007/46/EK un par Direktīvu 80/1269/EEK, 2005/55/EK un 2005/78/EK atcelšanu I pielikuma tabulā noteiktajām "Euro VI" emisijas robežvērtībām, un tie jāaprīko ar RSKS (riepu spiediena kontroles sistēma). Transportlīdzekļa izplūdes gāzu izpūtējs nedrīkst atrasties tajā pašā pusē, kur pasažieru durvis.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Līgumslēdzējam ir jāsniedz iestādei attiecīgā informācija, lai pierādītu, ka noteikums ir izpildīts.</p>
	<p>2. VADĪTĀJU APMĀCĪBA</p> <p>Visiem līguma darbības laikā pakalpojuma sniegšanā iesaistītajiem autovadītājiem atzītā apmācības iestādē ir regulāri jāapgūst vidi saudzējoša autovadīšana, lai palielinātu degvielas ekonomiju.</p> <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Piegādātājam ir jāiesniedz arī saraksts ar autovadītājiem, kas iesaistīti pakalpojuma sniegšanā, un šo vadītāju ekobraukšanas apmācības apliecības.</p>
	<p>3. VIDES VADĪBAS PASĀKUMI</p> <p>Pakalpojuma sniedzējam visā līguma darbības laikā ir jādokumentē un jāziņo informācija par:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rādītāju uzraudzības rezultātiem, — attiecīgā gadījumā izvērtēšanas un korektīvo un profilaktisko pasākumu rezultātiem saskaņā ar rakstiskajām procedūrām. — Jānodrošina šo ziņojumu pieejamība Pasūtītājam, lai tā varētu veikt pārbaudi. <p>ATBILSTĪBAS PĀRBAUDE. Pretendentam jāiesniedz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informācija par procedūras, kas paredzēta minēto rādītāju pārraudzīšanai un atzīmēšanai; 2. Emisiju samazināšanas plāns; 3. Informācija par izvērtēšanas procedūru, kuras mērķis ir nodrošināt emisiju samazināšanas plāna īstenošanu; 4. Informācija par labošanas procedūru, kuras mērķis ir labot izvērtējumā atklātās novirzes un, ja iespējams, novērst tās nākotnē.

	<p>Vides vadības sistēmas, kas sertificētas saskaņā ar ISO 14001 vai EMAS, tiks uzskatītas par atbilstošām, ja tās aptvers vides mērķi samazināt pakalpojuma autoparka siltumnīcefekta gāzu emisijas un gaisu piesārņojošu vielu emisijas. Pretendentam jāiesniedz vides politikas apraksts, apliecinot apņemšanos sasniegt šo mērķi, kā arī sertifikācijas iestādes izsniegts sertifikāts.</p> <p><i>Piezīme. Līgumslēdzēja iestāde var piešķirt punktus piedāvājumiem, kuros piedāvā būtiski uzlabot vides vadības pasākumus.</i></p>
<p>SKAIDROJUMI</p>	
<p><i>IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS</i></p> <p>Eiropas Komisija 2007. gada decembrī publicēja EURO VI standartu priekšlikumu. Jaunie emisiju limiti, kas pēc stingrības ir salīdzināmi ar US 2010 standartiem, stājas spēkā no 2014. gada. Pēc jaunu EURO standartu apstiprināšanas ir jāparedz norādes uz tiem.</p>	
<p><i>I TIPA VAI ISO 14024 EKOMARKĒJUMI</i></p> <p>I tipa vai ISO 14024 (skat. standartu LVS EN ISO 14024:2018 "Vides marķējumi un deklarācijas - Pirmā tipa vides deklarācijas - Principi un procedūras") ekomarkējumos neatkarīga iestāde ir noteikusi pamatkritērijus un tos kontrolē, veicot sertifikācijas un revīzijas procesu. Pēc savas būtības tas ir izteikti pārredzams, uzticams un neatkarīgs informācijas avots. Šiem marķējumiem ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prasības attiecībā uz marķējumu ir balstītas uz zinātniskiem pierādījumiem; • ekomarkējumi tiek apstiprināti, piedaloties visām ieinteresētajām pusēm, piemēram, valsts iestādēm, patērētājiem, ražotājiem, izplatītājiem un vides aizsardzības organizācijām; • tie ir pieejami visām ieinteresētajām pusēm. <p>Publiskajā iepirkumā pasūtītājs var pieprasīt, ka ir jāievēro konkrēta ekomarkējuma kritēriji un ka šo ekomarkējumu var izmantot kā vienu atbilstības apliecinājuma veidu. Pasūtītājs var prasīt īpašu ekomarkējumu kā pierādījumu izstrādājuma atbilstībai noteiktajām prasībām, ja tiek ievēroti PIL 21. panta (un attiecīgi SPSIL 24.panta) nosacījumi. Bez tam iepirkuma rīkotāji var izmantot tikai tos ekomarkējuma kritērijus, kas attiecas uz paša produkta vai pakalpojuma, vai ražošanas procesu īpašībām, nevis tos, kuri attiecas uz vispārējo uzņēmuma vadību.</p>	
<p><i>PIEDĀVĀJUMA IZVĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI</i></p> <p>Pasūtītājam iepirkuma procedūras dokumentācijā jānorāda, cik daudz papildpunktu tiks piešķirts par katru kritēriju. Vides kritērijiem kopā jāveido vismaz 15 procentus no visu iegūstamo punktu kopsummas.</p> <p>Ja kritēriju izsaka kā „labāku darbību nekā tehniskajās specifikācijās norādītais prasību minimums”, punkti jāpiešķir proporcionāli darbības uzlabojumam.</p>	
<p><i>ALTERNATĪVĀ DEGVIELA</i></p> <p>Transportlīdzeklī var izmantot nefosilās degvielas tehnoloģijas, tostarp hibrīdsistēmas. Ja iespējams, alternatīvās degvielas jāiegūst no atjaunojamiem enerģijas avotiem. Atjaunojamie enerģijas avoti attiecībā uz transportu ietver elektrību un ūdeņradi, ko iegūst no atjaunojamiem avotiem un biodegvielas.</p>	

Atjaunojamie enerģijas avoti attiecībā uz elektrības un ūdeņraža ražošanu ietver saules, vēja, biomasas, ūdens un ģeotermālo enerģiju. Plašāka informācija ir pieejama ZPI kritērijos attiecībā uz elektroenerģiju. Biodegviela ietver biodīzeli, bioetanolu un biogāzi. Biodīzeli iegūst no dažādām eļļām, piemēram, augu, palmu vai rapšu eļļas. Bioetanolu var iegūt no kultūraugiem, piemēram, cukurniedrēm un kukurūzas. Biogāze rodas no bioloģiski noārdāmiem materiāliem, piemēram, kanalizācijas, sadzīves atkritumiem un augu daļām.

ATBILSTĪBAS APLIECINĀJUMS

Ja iedaļā par prasību vai kritēriju verifikāciju noteikts, ka var izmantot citus apliecinājumus, tie var būt ražotāja sagatavota tehniskā dokumentācija, atzītas iestādes izdots testēšanas pārskats, kā arī citus būtiski pierādījumi. Pasūtītājam katrā atsevišķā gadījumā pašam ir jāpārlicinās, vai iesniegtos apliecinājumus no tehniskā/juridiskā viedokļa var uzskatīt par piemērotiem.

CITAS ZPI PRASĪBAS UN KRITĒRIJI

MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 „Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība” paredz iespēju publiskajā iepirkumā piemērot arī citas, noteikumos neminētas ZPI prasības un kritērijus, ja tie attiecināmi uz iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju (MK not. 8. p.).

Ja pasūtītājs vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs nolēm j publiskajā iepirkumā izmantot papildus ZPI prasības un kritērijus, ieteicams iepriekš izvērtēt savas iespējas, jo stingrāku vides prasību uzstādīšana bieži vien saistīta ar ekspertu iesaisti, lai noteiktu iesniegto piedāvājumu atbilstību šīm prasībām. Tāpat jāveic tirgus izpēti, lai pārlicinātos par atbilstošu videi draudzīgu alternatīvu pieejamību tirgū.

Ja tomēr pieņemts lēmums preču vai pakalpojumu iegādē izvirzīt stingrākas vides prasības, viens no ieteicamajiem šādu prasību piemēriem ir ES ZPI kritēriju izvērstais (visaptverošais) līmenis (skat. http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm), jo arī šie kritēriji, tāpat kā MK noteikumos Nr. 353 ietvertie, attiecināmi uz konkrēto iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju, turklāt tiem formulēta arī atbilstības pārbaudes (verifikācijas) metode.

I PIELIKUMS. Trokšņa līmeņa limiti transportlīdzekļiem

Trokšņa līmenis, kas tiek mērīts saskaņā ar Komisijas Direktīvu 2007/34/EK (2007. gada 14. jūnijs), ar ko groza Padomes Direktīvu 70/157/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu pieļaujamo trokšņu līmeni un izplūdes gāzu sistēmu, lai to pielāgotu tehnikas attīstībai, nedrīkst pārsniegt šādas robežvērtības:

Transportlīdzekļu kategorijas	Dzinēja jauda	Robežvērtības dB (A)
Transportlīdzekļi, kuri paredzēti pasažieru pārvadāšanai un kuros nav vairāk kā deviņas sēdvietas, ieskaitot vadītāja sēdekli (M1)		74 (1)(3)
Transportlīdzekļi, kuri paredzēti pasažieru pārvadāšanai un kuros ir vairāk par deviņām sēdvietām, ieskaitot vadītāja sēdekli, un kuru maksimālā pieļaujamā masa ir > 3,5 t (M2 un M3)	< 150 kW	78
	150 kW	80 (2)
Transportlīdzekļi, kas paredzēti pasažieru pārvadāšanai un kas aprīkoti ar vairāk nekā deviņām sēdvietām, ieskaitot vadītāja sēdekli (M2), un transportlīdzekļi, kas paredzēti kravu pārvadāšanai (N1) un kuru maksimāli pieļaujamā masa ir < 2t		76 (1)
Transportlīdzekļi, kas paredzēti pasažieru pārvadāšanai un kas aprīkoti ar vairāk nekā deviņām sēdvietām, ieskaitot vadītāja sēdekli (M2), un transportlīdzekļi, kas paredzēti kravu pārvadāšanai (N1) un kuru maksimāli pieļaujamā masa ir $2 \geq t < 3,5$		77 (2)
	< 75 kW	77 (2)
Transportlīdzekļi, kas paredzēti kravu pārvadāšanai un kuru maksimāli pieļaujamā masa ir > 3,5 t (N2 un N3)	$75 \geq kW < 150$	78 (2)
	≥ 150	80 (2)

IEVĒRO!

(1) Robežvērtības palielina par 1 dB (A), ja transportlīdzekļi ir aprīkoti ar tiešās iesmidzināšanas dīzeļdzinēju.

(2) Transportlīdzekļiem, kuru maksimāli pieļaujamā masa pārsniedz divas tonnas, un kas konstruēti braukšanai bezceļa apstākļos, robežvērtības palielina par 1 dB (A), ja to dzinēja jauda ir mazāka par 150 kW, un par 2 dB (A), ja to dzinēja jauda ir 150 kW vai lielāka.

(3) Transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar rokas vadības pārnēsmaķārbu ar vairāk nekā četriem turpgaitas pārnēsmaķiem un motoru, kura maksimālā jauda pārsniedz 140 kW/t, turklāt minēto transportlīdzekļu pieļaujamā lielākās jaudas/maksimālās masas attiecība pārsniedz 75 kW/t, robežvērtības palielina par 1 dB (A), ja ātrums, ar kuru transportlīdzekļa aizmugure šķērso līniju B-B ar trešo pārnēsmaķi, ir lielāks nekā 61 km/h.

II PIELIKUMS. Riepu trokšņa līmeņa limiti

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 661/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par tipa apstiprināšanas prasībām attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu, to piekabju un tiem paredzēto sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisko vienību vispārējo drošību II pielikuma C daļu rītes trokšņa līmenis nedrīkst pārsniegt šādas robežvērtības (kas pakāpeniski jāievieš pēc 2012. gada 1. novembra):

1) VIEGLO AUTOMAŠĪNU C1 KLASES RIEPAS ar šādu testētās riepas nominālo šķērsriezuma platumu:

Riepas klase	Nominālā šķērsriezuma platums (mm)	Robežvērtības dB (A)
C1a	≤185	70
C1b	>185 ≤ 215	71
C1c	>215 ≤ 245	71
C1d	>245 ≤ 275	72
C1e	>275	74

IEVĒRO!

Attiecībā uz sniega riepām, lielas noslodzes riepām vai pastiprinātām riepām iepriekšminētie robežlielumi jāpalielina par vienu dB(A).

2) C2 UN C3 KLASES RIEPAS, ņemot vērā riepu klāsta izmantošanas kategoriju:

Riepas klase	Lietošanas kategorija	Robežvērtības, izteiktas dB (A)
C2	Normālas riepas	72
C3	Normālas riepas	73
	Vilces riepas	75

IEVĒRO!

Īpaša lietojuma riepām iepriekšminētie robežlielumi jāpalielina par 2 dB(A). Papildus 2 dB (A) ir pieļaujami sniega riepām, kas pieder C2 vilces riepu kategorijai. Sniega riepām, kas pieder visām citām C2 un C3 riepu kategorijām, papildus ir pieļaujams 1 dB (A).